Lietas arhīva Nr. A42-00246-25
ECLI:LV:ADRJLTN:2025:0224.A420141324.4.S

Administratīvā rajona tiesa
Liepājas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Liepājā 2025. gada 24. februārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Kristīne Brokane,

piedaloties pieteicējas SIA /Nosaukums A/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. A/ un zvērinātam advokātam Viktoram Tihonovam,

atbildētājas – /vieta/ valstspilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – /vieta/ būvvaldes un /vieta/ valstspilsētas pašvaldības administrācijas pārstāvjiem /pers. B/ un /pers. C/,

trešajām personām /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/ un viņas pārstāvim /pers. G/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja apvienoto administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA /Nosaukums A/ pieteikuma par /vieta/ būvvaldes vadītāja 2024. gada 15. marta lēmuma Nr. /Numurs A/ „Par bīstamības novēršanu un paziņojuma par būvniecību atcelšanu (/adrese A/)" atcelšanu, /vieta/ valstspilsētas pašvaldības izpilddirektora vietnieka būvniecības jautājumos 2024. gada 1. jūlija lēmuma Nr. /Numurs B/ „Par Būvvaldes 2024. gada 30. aprīļa atbildi Nr. /Numurs C/" atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu /vieta/ būvvaldei konstatēt dzīvoklī Nr. 3 /adrese B/, /vieta/, veiktu patvaļīgu būvniecību un uzdot dzīvokļa Nr. 3 īpašniekam novērst patvaļīgās būvniecības sekas, atjaunojot grīdu iepriekšējā stāvoklī.

Aprakstošā daļa

[1] Ar /vieta/ būvvaldes (turpmāk – būvvalde) vadītāja 2024. gada 15. marta lēmumu Nr. /numurs A/ „Par bīstamības novēršanu un paziņojuma par būvniecību atcelšanu (/adrese A/)" (turpmāk – būvvaldes lēmums) nolemts:

1) uzdot neapdzīvojamās telpas Nr. 1N, /adrese B/, kadastra apzīmējums /kadastra numurs A/, (turpmāk – Telpa) īpašniecei – pieteicējai SIA /Nosaukums A/ – nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2024. gada 31. martam atbilstoši sertificēta būvinženiera /pers. H/ 2024. gada 7. marta tehniskās apsekošanas atzinumā (turpmāk – /pers. H/ atzinums) dzīvojamai ēkai, kadastra apzīmējums /kadastra numurs B/, /adrese B/, (turpmāk – Ēka) norādītajam veikt būvvaldes lēmuma 3.3. apakšpunktā norādītos steidzamos darbus, proti, ierīkot vismaz trīs pagaidu balstus, lai novērstu pārseguma paaugstinātu vibrēšanu un turpmāku sēšanos ēkas konstrukciju un ekspluatācijas svara iespaidā;

2) uzdot pieteicējai sešu mēnešu laikā no būvvaldes lēmuma spēkā stāšanās dienas pabeigt būvdarbus saskaņā ar būvvaldē iesniegtu un akceptētu paskaidrojuma rakstu Telpas iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai;

3) atcelt paziņojumu par būvniecību (reģistrācijas Nr. /numurs D/) un būvprojektu „Tirdzniecības telpu grupas vienkāršotā pārbūve (/adrese B/)" (reģistrācijas Nr./numurs E/).

Būvvaldes lēmums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[1.1] Ņemot vērā būvinženieru konstatētās neatbilstības, lai neapdraudētu Ēkas lietotājus, būvvaldei bija pienākums uzdot novērst Telpā potenciāli radīto bīstamību, uzdodot pieteicējai Telpā ierīkot vismaz trīs pagaidu balstus, lai novērstu pārseguma paaugstinātu vibrēšanu un turpmāku sēšanos Ēkas konstrukciju un ekspluatācijas svara iespaidā. Savukārt iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai, lai nodrošinātu Ēkas atbilstību Būvniecības likuma 9. pantā izvirzītajai mehāniskās stiprības un stabilitātes prasībai, nepieciešams sešu mēnešu laikā pabeigt būvdarbus saskaņā ar būvvaldē iesniegtu un akceptētu paskaidrojuma rakstu.

[1.2] Vērtējot, vai būve (tās daļa) ir tik bīstama, lai nekavējoties novērstu bīstamību, tiek pretnostatītas personu tiesības un tiesiskās intereses. Ēkas tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs, turklāt potenciāli radīto bīstamību nepieciešams novērst nekavējoties. Būvvaldes lēmums ir vienīgais, ar kura palīdzību bīstamību var novērst. Lai arī lietā ir divu sertificētu būvspeciālistu izstrādāti dokumenti, būvvalde /pers. H/ atzinumam piešķir lielāku svaru iepretim būvinženiera /pers. I/ apliecinājumam, jo /pers. H/ atzinums ir izstrādāts, ievērojot Ministru kabineta 2021. gada 15. jūnija noteikumus Nr. 384 „Būvju tehniskās apsekošanas būvnormatīvs LBN 405-21", citstarp, norādot uz neatbilstību Būvniecības likuma 9. pantam. Turklāt būvinženiera /pers. I/ secinājumi nav pretrunā pārējiem /pers. H/ secinājumiem, tādējādi tie tāpat ir ņemami vērā, pieņemot būvvaldes lēmumu, ar kuru tiks sasniegts arī būvniecības jomu regulējošo normatīvo aktu mērķis nodrošināt būvju stabilitāti, stiprību, drošību, nekaitīgumu cilvēka veselībai un videi. Būvvaldes lēmums ir nepieciešams gan Ēkas kopīpašniekiem, gan sabiedrībai.

[2] 2024. gada 11. aprīlī pieteicēja ar iesniegumu vērsās būvvaldē, lūdzot nekavējoties aizliegt dzīvokļa Nr. 3 /adrese B/, lietošanu, uzdot novērst bīstamību, atjaunojot dzīvoklī grīdu; būvdarbu veikšanai uzdot dzīvokļa Nr. 3 īpašniekam izstrādāt būvprojektu un to saskaņot ar pieteicēju.

Būvvaldes vadītājs 2024. gada 30. aprīlī sniedza pieteicējai atbildi Nr. /numurs C/ „Par nekustamo īpašumu /adrese B/" (turpmāk – būvvaldes atbilde), kurā norādīja, ka dzīvoklī Nr. 3 veiktos grīdas seguma nomaiņas darbus nevar klasificēt kā patvaļīgu būvniecību.

Pieteicēja, būvvaldes atbildei nepiekritusi, to apstrīdēja. Secīgi /vieta/ valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) izpilddirektora vietnieks būvniecības jautājumos 2024. gada 1. jūlijā pieņēma lēmumu Nr. /numurs B/ „Par Būvvaldes 2024. gada 30. aprīļa atbildi Nr. /numurs C/" (turpmāk – pašvaldības lēmums), ar kuru nolēma atteikt izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu.

Pašvaldības lēmums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējas argumenti norāda uz to, ka pieteicējas tiesiskās intereses varētu tikt skartas, līdz ar to būvvaldei tie bija jāizvērtē un jāizdod kāds no Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmajā daļā noteiktajiem lēmumiem. Lai gan būvvaldes atbilde nav pieņemta administratīvā akta veidā, pieteicējas argumenti ir izvērtēti. Ar pašvaldības lēmumu kļūda tiek labota.

[2.2] Būvvaldes lēmumā konstatēts, ka Ēka neatbilst Būvniecības likuma 9. panta prasībām; bīstamība radīta, veicot Telpas pārbūvi; Ēkas drošība tiks atjaunota, ja pieteicēja atjaunos Telpā iepriekšējo stāvokli. Pirms būvvaldes atbildes sniegšanas būvvalde ir apsekojusi Ēku un guvusi pārliecību par

tās stabilitāti. Pieteicējas iesniegtie dokumenti satur informāciju par to, kādai būtu jābūt dzīvokļa Nr. 3 grīdas konstrukcijai, ja to atjaunotu vēsturiskā vai līdzvērtīgā risinājumā, bet tie nepierāda to, ka grīdas stāvoklis ietekmē Ēkas drošību, savukārt /pers. H/ atzinumā konstatēts Ēkas bīstamības cēlonis, kā arī ietverti ieteikumi rīcībai, lai Ēku atzītu par atbilstošu Būvniecības likuma 9. pantam. Tā kā pieteicējas secinājumi nav balstīti konkrētos aprēķinos, tie vērtējami kritiski. Tāpat neviens lietā esošs dokuments neapstiprina to, ka dzīvokļa Nr. 3 īpašnieks būtu veicis patvaļīgu būvniecību. Būvvalde ir informēta par Ēkas tehnisko stāvokli un ir guvusi pārliecību, ka par Ēkas atbilstību Būvniecības likuma 9. pantam ir atbildīga tieši pieteicēja. Tādējādi nav tiesiska pamata aizliegt dzīvokļa Nr. 3 lietošanu, uzdot novērst bīstamību un atjaunot grīdu.

[2.3] Pieteicējas viedokļa uzklausīšana nav nepieciešama, jo lietas materiāli ir pietiekami, Būvvalde ir veikusi Ēkas drošības pārbaudi un pašvaldības lēmuma pamatojums tiek balstīts uz /pers. H/ atzinumu.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemti pieteicējas pieteikumi par būvvaldes lēmuma atcelšanu, pašvaldības lēmuma atzīšanu par prettiesisku, pienākuma uzlikšanu būvvaldei konstatēt dzīvoklī Nr. 3 veiktu patvaļīgu būvniecību un uzdot dzīvokļa Nr. 3 īpašniekam novērst patvaļīgās būvniecības sekas, atjaunojot grīdu iepriekšējā stāvoklī.

Pieteikumi pamatoti ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicēja Telpu iegādājās nesen ar mērķi to izmantot komerctirdzniecībai. Iepriekšējais īpašnieks neteica, ka virs Telpas esošais starpstāvu pārsegums ir nelikumīgi pārbūvēts, demontējot vēsturisko grīdas stiprinājumu un dēļu klājumu. Virs Telpām esošās pārseguma sijas – dzīvokļa Nr. 3 grīda – savstarpēji nav sasaistītas; dzīvokļa grīdas segums ir uz plāna reģipša, nevis uz tam paredzēta klāja. Tā rezultātā, staigājot pa otrā stāva grīdu, grīda un Telpas griesti šūpojas un ieliecas. Ja siju starpposmos vienlaikus atradīsies vairāk kā divi cilvēki, tie izgāzīsies cauri grīdas vietā esošajam reģipsim un iekritīs Telpā. Minētais ir pārrunāts ar vainīgo personu – dzīvokļa Nr. 3 īpašnieku /pers. D/ –, kurš paskaidroja, ka dzīvokli šādā stāvoklī jau iegādājies un reģipsim uzklājis segumu un flīzes; viņš neesot pamanījis, ka zem reģipša nav tehniski noteiktais klājums; viņš iepriekšējo stāvokli neatjaunošot. Ēkas daļa neatbilst Būvniecības likuma 9. pantam dzīvokļa Nr. 3 īpašnieka darbības dēļ.

[3.2] Pretēji sagaidāmai tiesiskai rīcībai, kas būtu aizliegums izmantot dzīvokli Nr. 3 un uzdot tā īpašniekam novērst bīstamību, atjaunojot dzīvoklī grīdu, būvvalde uzlika pieteicējai pienākumu nelikumīgi izjaukto starpstāvu pārsegumu stiprināt no apakšas, lai gan tehniski pirmā stāva griestiem nav jāveido grīda. Tā kā pieteicēja ar būvvaldes saskaņojumu nojaukusi iepriekš nelikumīgi izbūvēto, tad pieteicējai tā vietā jāizdomā cits risinājums, lai starpstāvu pārsegums nešūpotos, tomēr būvvaldes lēmumā nav norādīts, ka būtu nojaukts kāds elements, kurš šūpošanos nav pieļāvis. Iepriekš, lai mazinātu nelikumīgo darbu sekas, vienā posmā arī nelikumīgi bija uzmontēts tā sauktais H dzelzis, kas balstīja pārseguma sijas. Pašas sijas ir pieļaujamā tehniskā stāvoklī, nav nozīmes tās stiprināt, jo pamatproblēma paliek, proti, neesot grīdai, cilvēki tāpat var izkrist cauri. Vispirms ir jāizbūvē otrā stāva grīdas klājs un tad jālemj, vai jāstiprina sijas. Pieteicējai nepamatoti uzdots risināt dzīvokļa Nr. 3 īpašnieka radīto problēmu. Turklāt ar būvvaldes lēmumu pieteicējai uzdots pildīt privātpersonas /pers. H/ norādījumus. Nav saprotams, kādēļ būvvalde savu kompetenci un disrekcionāro varu pārnes uz privātpersonu. Turklāt /pers. H/ nav analizējis, vai zem dzīvokļa Nr. 3 grīdas seguma ir dēļu klājs. Arī pašvaldībai ir pienākums pārbaudīt apstākļus saistībā ar patvaļīgi demontētās grīdas klāju un novērtēt, vai tāda starpstāvu pārseguma lietošana, kuram iztrūkst grīdas klājs, neapdraud cilvēku drošību.

[3.3] Lai uzsāktu Telpas lietot, bija nepieciešama nebūtiska pārbūve, pamatā likvidējot nelikumīgās izbūves sekas, līdz ar to pieteicēja 2024. gada 26. janvārī iesniedza paziņojumu Būvniecības informācijas sistēmā, 2024. gada 31. janvārī būvvaldes atļautos darbus izpildīja un būvvalde tos akceptēja. Tomēr ar būvvaldes lēmumu paziņojums par būvniecību atcelts, kas nav tiesiski, jo nevar atcelt to, kas ir izpildīts. Atcelt adresātam labvēlīgu administratīvo aktu var tikai saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 85. panta otro daļu, uz ko atsauces būvvaldes lēmumā nav. Tā 1. un 2. punkts nav izpildāms, ja spēkā ir 3. punkts, jo nevar likumīgi pabeigt tādus darbus, kuru iesākšanas tiesiskais pamatojums ir atcelts. Vienlaikus nav strīda par to, ka pieteicējai bija jānojauc iepriekš nelikumīgi izbūvētās starpsienas un Telpa jāatjauno. Savukārt, atceļot būvniecības ieceri, kas ir pabeigta, pieteicējai jāatjauno nelikumīgā būvniecība, ko būvvalde atļāva nojaukt; tas vairs nav iespējams. Pieteicēja tiesiski paļāvās uz būvvaldes atļauju novērst nelikumīgās pārbūves sekas.

[3.4] Pēc darbu pieņemšanas, kad notika pārrunas ar augšstāva kaimiņu par nepieciešamību grīdu atjaunot, kaimiņš sociālajos tīklos izvērsa saziņu ar būvvaldi. Savukārt būvvalde lietotnē *WhatsApp* sniedza atbildi dzīvokļa Nr. 5 īpašniecei /pers. F/. Pēc šādas saziņas grīdas svārstībās vainojamās personas panāca to, ka tiek pieņemts būvvaldes lēmums.

[3.5] Pirmkārt, būvvalde piešķir ticamību vainojamā dzīvokļa īpašnieka nolīgta speciālista /pers. H/ viedoklim, lai gan /pers. H/ ir ieinteresēta persona, jo viņa viedoklis bija atkarīgs no atlīdzības. Vienlaikus būvvalde piekrīt abu speciālistu savstarpēji izslēdzošajiem viedokļiem. Būvvalde, kurā strādā zinoši speciālisti, nepamatoti atturējusies no iesaistes, nekritiski paļaujoties uz minēto viedokli un atzīstot to par ekspertīzes slēdzienu, lai gan /pers. H/ neveica ekspertīzi. Otrkārt, /pers. H/ viedoklis ir pretrunīgs un nepilnīgs. Viņš norādījis, ka ap 2014. gadu otrā stāva telpas ir remontētas un apvienotas, bet nav analizējis šo nelikumīgo izmaiņu dokumentāciju, tiesiskumu un ietekmi uz Ēkas tehnisko stāvokli. Vienlaikus būvvalde, būvvaldes lēmumu pamatojot ar /pers. H/ norādīto, pati pierādījusi, ka dzīvoklī Nr. 3 ir veikta ievērojama pārbūve bez tehniskās dokumentācijas. Neatkarīgam speciālistam, redzot, ka telpās, kurās svārstās grīda, ir veikts remonts, būtu jāpārbauda telpu tehniskā atbilstība projektam un būvdarbu leģitimitāte, citādi tālākais speciālista viedoklis ir nulles vērts. Pieteicēja ir pārliecināta, ka /pers. H/ pieļāvis būtiskus pārkāpumus un atkāpes no prasībām, kas jāievēro atzinuma sastādīšanā. Ne būvvalde, ne /pers. H/ pat necentās pārbaudīt starpstāvu pārsegumu, bet secināja, ka nepieciešams atbalstīt sijas. Treškārt, ja /pers. H/ ieskatā starpstāvu pārsegumam pēkšņi bija nepieciešams horizontāls balsts, kas iepriekš Ēkas tehniskajā projektā nebija paredzēts un bija ievietots nesen, bija jānoskaidro, kādēļ attiecīgais balsts bija ielikts. Ceturtkārt, profesionālam būvspeciālistam nav jāpiešķir izšķiroša nozīme tam, kurš – bijušais vai esošais īpašnieks – ir veicis būvdarbus. Būvinženieris nav izmeklētājs. Ir būtiski noskaidrot tehniskos faktus, sevišķi, ja pastāv strīds. Nevar ignorēt tik nozīmīgu faktoru, kā pārseguma neesība. Piektkārt, būvvaldes lēmumu caurvij motīvs nevis noskaidrot cēloņus, kas izraisījuši sekas, un tās novērst, bet ignorēt būtiskus faktus, proti, ka augšstāva dzīvoklī nelikumīgi veikti būvdarbi, kas negatīvi ietekmē grīdas un attiecīgi Ēkas mehānisko stiprību un stabilitāti. Pretēji /pers. H/ un būvvaldes viedoklim nav nozīmes, kad nelikumīgie darbi veikti. Būvvaldei jāpanāk seku novēršana. Atjaunojot grīdas klāju un starpstāvu pārsegumu, tieši dzīvokļa Nr. 3 īpašnieks apturēs šūpošanos.

[4] Būvvalde tiesai pirms lietu apvienošanas sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz būvvaldes lēmumā norādīto, papildus paskaidrojot turpmāko.

[4.1] Būvvalde lietu par patvaļīgu būvniecību dzīvoklī Nr. 3 nav ierosinājusi. Būvvalde dzīvokļa Nr. 3 īpašnieka veiktos grīdas seguma nomaiņas darbus nav klasificējusi kā patvaļīgu būvniecību, šādu viedokli citstarp pamatojot ar Ekonomikas ministrijas 2021. gada 2. novembra vēstulē Nr. /numurs F/„Par grīdas seguma nomaiņu" iekļauto skaidrojumu, kā arī /pers. H/ atzinumu. Atbilstoši ministrijas skaidrojumam, ja plānotie būvdarbi ir tik nebūtiski, ka būtu absolūti nesamērīgi prasīt jebkādu būvniecības ieceres dokumentāciju, tad tie nevar arī skart nekādas sabiedrības intereses un šī iemesla dēļ nebūtu lietderīgi un taisnīgi prasīt būvniecības ieceres dokumentācijas sagatavošanu. Grīdas seguma nomaiņa, kas neietekmē nesošo elementu nestspēju, nemaina ēkas nolietojušos nesošos elementus vai konstrukcijas, neskar slodzi nenesošās sienas, ēkas fasādi un koplietošanas inženiertīklus, nav nepieciešams izstrādāt būvniecības ieceres dokumentus. Tieši Telpu īpašnieka veikto būvdarbu rezultātā radīts apdraudējums Ēkas iedzīvotājiem. Jau 1998. gada inventarizācijas plānos uzrādītas abas Telpā demontētās kolonnas. Demontējot kolonnas un metāla siju un tādejādi novēršot, visticamāk,

padomju laikos veiktos būvdarbus un atjaunojot Ēku tādā stāvoklī, kāds tas bija 1931. gada 31. decembrī, pieņemot ekspluatācijā, radīts apdraudējums sabiedrībai. /pers. H/ atzinumā norādīts, ka pieteicēja, veicot atsegšanu, nav izvērtējusi sekas. Atsedzot starpstāvu grīdas pārsegumu, pieteicēja ne tikai pasliktināja dzīvokļa Nr. 3 tehnisko stāvokli, bet arī bez attiecīgas piekrišanas skāra kopīpašumā esošo daļu.

[4.2] Pieteicēja pieteikumā papildinājusi arhitekta /pers. J/ 2024. gada 5. aprīlī sagatavoto starpstāvu pārseguma pārbūves priekšlikumam pievienoto pārseguma griezumu „PĀRSEGUMS P1", norādot, ka esošajā pārsegumā trūkst tādi konstruktīvie elementi kā skaņas (siltuma) izolācijas slānis, spundētu plākšņu segums un retināts dēļu klājs. Atbilstoši LVS EN 1991-1-1+AC:2014 (Eirokodekss. Iedarbes uz konstrukcijām. 1-1. daļa: Vispārīgās iedarbes. Blīvums, pašsvars, ēku lietderīgās slodzes/EN 1991-1-1+AC) 1.4.4. apakšpunktā skaidrotajam konstruktīvie (nesošie) elementi primāri veido karkasu konstrukciju un balstkonstrukcijas, savukārt 1.4.5. apakšpunktā skaidrots, ka nekonstruktīvie (nenesošie) elementi ir elementi, kas ietver ar konstrukciju saistītos noformēšanas un apdares elementus. Būvspeciālists /pers. I/ 2024. gada 20. janvārī sagatavotajā atzinumā „Grīdas konstrukcijas deformācijas dzīvoklī Nr. 3" un 2024. gada 5. aprīlī sagatavotājā grīdas konstrukcijas un tā sastāva priekšlikumā „Pārseguma sijas 200 x 270 (h) nestspēja pie 5,9 m laiduma" nav veicis pārseguma sijas pārbaudi ar balstījumu tās vidusdaļā, kā tas vēsturiski ir bijis, bet aprēķinus pārseguma sijai veicis pie laiduma 5,9 m, kas ir tās tīrais laidums pēc kolonnas un metāla sijas demontāžas. Aprēķinos ietvertais retinātais koka dēļu klājs, spundētu plākšņu segums vai ģipškartona loksnes ir tikai svars (pašsvara slodze), kas pielikta pārseguma koka sijām, proti, nav vērtēta šo elementu savienojumu sasaiste ar koka sijām un ietekme uz visa pārseguma līganumu. Līdz ar to pieteicējas secinājumi, ka dēļ retinātā dēļu klāja vai spundētu lokšņu materiāla neesības starpstāvu pārsegums vairs neatbilst Būvniecības likuma 9. pantam, ir subjektīvs un uz aprēķiniem nebalstīts pieņēmums. Pieteicējai ar būvspeciālistu sagatavotajiem priekšlikumiem pārseguma nekonstruktīvo (nenesošo) elementu nomaiņai, tādejādi uzlabojot pārseguma līganuma rādītājus, saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 11. panta trešo daļu bija jāvēršas pie dzīvokļu īpašniekiem pirms kolonnu un metāla sijas demontāžas.

[4.3] Būvvalde neakceptē iesniegto paziņojumu par būvniecību, kā arī nepieņem izpildītos darbus. Iesniedzot paziņojumu Būvniecības informācijas sistēmā, bez būvvaldes līdzdalības pēc paziņojuma par būvniecības pabeigšanu iesniegšanas lieta no stadijas „būvdarbi" tiek atzīmēta kā stadija „ekspluatācija". Ministru kabineta 2014. gada 2. septembra noteikumu Nr. 529 „Ēku būvnoteikumi" (turpmāk – Ēku būvnoteikumi) 46.[1] punkts neierobežo būvvaldi pieņemt lēmumu par paziņojuma atcelšanu, ja tiek konstatēts, ka objekta būvniecību attiecīgajā teritorijā nepieļauj normatīvie akti vai būvdarbi neatbilst paziņojumam par būvniecību. Pēc balstu ierīkošanas būtiska ir novērsta. Būvvaldei nav dokumenta, kurā būtu norādīts, ka Ēka vai kāds no tās nesošajiem elementiem šobrīd neatbilstu Būvniecības likuma 9. pantam.

[4.4] Komunikācijai ar sabiedrību būvvalde izmanto dažādas mūsdienu tehnoloģijas, tai skaitā *WhatsApp*. Būvvalde dzīvokļa Nr. 5 īpašniecei sniedza tobrīd zināmo informāciju.

[5] Pašvaldība, pārstāvot arī būvvaldes viedokli apvienotajā lietā, tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz pašvaldības lēmumā norādīto, papildus paskaidrojot turpmāko.

[5.1] Būvvalde bija informēta par Ēkas tehnisko stāvokli un bija izvērtējusi tās būtiskumu. Ņemot vērā, ka būvvaldē jau bija ierosināta lieta, pieņemts būvvaldes lēmums, izvērtēta Ēkas atbilstība normatīvajiem aktiem, būvvalde pieteicējas iesnieguma izskatīšanai izmantoja savā rīcībā esošo informāciju. Tā kā būvvaldes rīcībā esošie pierādījumi apliecināja, ka Ēkas būtiskuma īsterminā ir novērsta, iesnieguma saņemšanas dienā nebija pamata uzsākt lietu par Ēkas drošumu. Ēkas stāvoklis nebija tāds, lai būvvalde pieņemtu kādu no Būvniecības likuma 21. panta septītajā daļā noteiktajiem lēmumiem. Dzīvokļa Nr. 3 grīdas konstrukcija nosēdās un starpsienas ģeometrija mainījās uzreiz pēc Telpā veiktajiem darbiem. Cēloniskais sakars vēl jo vairāk apstiprinās ar to, ka pēc trīs pagaidu balstu ierīkošanas daļēji tika novērsta pārseguma paaugstināta vibrēšana un sēšanās ēkas konstrukciju un ekspluatācijas svara iespaidā. Vienlaikus būvvalde atbildē norādīja, ka pieteicējai vai dzīvokļu īpašnieku kopībai ir tiesības pasūtīt Ēkas tehnisko apsekošanu vai ekspertīzi. Gadījumā, ja apstiprinātos pieteicējas apgalvojums, ka dzīvokļa Nr. 3 grīdas nomaiņas rezultātā ir skarts kopīpašumā esošais starpstāvu pārsegums un tas ietekmē Ēkas stabilitāti, tad ieguldītos līdzekļus varētu atprasīt regresa kārtībā. Ēka ir daudzdzīvokļu dzīvojamā māja un par tās drošību primāri ir atbildīgi visi kopīpašnieki, tajā skaitā pieteicēja. Būvvaldes kompetencē nav pasūtīt tehniskās apsekošanas atzinumus vai ekspertīzi, bet uzdot veikt būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehnisko izpēti.

[5.2] Lietā esošie dokumenti liecina, ka dzīvokļa Nr. 3 vienkāršotā renovācija veikta, neskarot nesošās pārseguma būvkonstrukcijas. Pārsegums ir koka sijas ar koka konstrukciju aizpildījumu, savukārt, grīdas konstruktīvajos elementos ietilpst dēļi uz pārseguma, kokskaidu plātņu un saplākšņu grīdas pamatne un tamlīdzīgi. No /pers. I/ un /pers. H/ aprēķiniem nav konstatējams, ka grīdas konstrukcijas nomaiņa negatīvi ietekmētu pārseguma nestspēju un būtu konstatējamas patvaļīgas būvniecības pazīmes. Grīdas konstruktīvajos elementos ietilpstošie dēļi uz pārseguma ir atsevišķa īpašuma elementi, kuru nomaiņai nav nepieciešams izstrādāt būvprojektu un saņemt īpašnieku kopības piekrišanu. Grīdas konstrukcijas nomaiņa dzīvoklī Nr. 3 veikta 2014. gadā vienlaikus ar dzīvokļa Nr. 3. un Nr. 5 renovāciju; līdz brīdim, kad Telpā tika demontēta nenesošā starpsiena, kolonnas un metāla pasija, grīdas konstrukcija un secīgi arī pārsegums, Ēka atbilda Būvniecības likuma 9. pantam. Tādējādi nav saprātīgi pieņemt, ka grīdas konstrukcijas nomaiņa, kas veikta pirms 10 gadiem, respektējot tā brīža Ēkas konstruktīvos risinājumus Telpā, šodien būtu atzīstama par patvaļīgu būvniecību.

[6] Trešā persona /pers. D/ tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu uzskata par nepamatotu, paskaidrojot turpmāko.

[6.1] Pieteicējai nav subjektīvu tiesību lūgt /pers. D/ nelabvēlīga administratīvā akta izdošanu. Pieteicējas subjektīvās tiesības ir pamatotas ar dzīvokļa Nr. 3 grīdas būtiskumu, ko radījusi pati pieteicēja, veicot patvaļīgu būvniecību Telpā, pēc kā nosēdās grīdas konstrukcijas un parādījās durvju aiļu plaisas. Turklāt pieteicēja bez tiesiska pamata ir iejaukusies starpstāvu pārsegumā, demontējot pirmo tā slāni. Pieteicēja savu apgalvoto interešu aizskārumu var novērst, izpildot būvvaldes lēmumu.

[6.2] Dzīvoklī Nr. 3 veiktie grīdas seguma maiņas darbi nav uzskatāmi par patvaļīgu būvniecību. Šādiem darbiem nav nepieciešama būvniecības ieceres dokumentācija vai dzīvokļu īpašnieku kopības piekrišana. /pers. D/ kopš dzīvokļa iegādes 2014. gada 1. decembrī nav veicis izmaiņas starpstāvu pārsegumā. Dzīvoklī nebija ieklāts grīdas segums, bet visās telpās bija pelēkas reģipša grīdas, tādēļ /pers. D/ dzīvoklī veica kosmētisko remontu, ieklājot arī parketa un flīzu grīdas segumu. Būvvalde vairakkārt ir apsekojusi dzīvokli Nr. 3, nekonstatējot izmaiņas starpstāvu pārsegumā. Ja starpstāvu pārseguma būvdarbi dzīvoklī vispār ir veikti, kas gan nav pierādīts, tad tos ir veicis iepriekšējais īpašnieks, iespējams, vairāk kā pirms 10 gadiem. Gadījumā, ja atklātos, ka starpstāvu pārsegums ir pārbūvēts, tad būtu jāatklāj būvdarbu īstenošanas laiks, jo būvniecības tiesiskuma vērtējumam ir piemērojamas tiesību normas, kas bija spēkā būvdarbu veikšanas laikā. Ja vēsturiskais regulējums neparedzēja būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādi starpstāvu pārseguma izmaiņu veikšanai, tad patvaļīga būvniecība nebūtu konstatējama.

[6.3] Pieteicēja nepamatoti norādījusi uz Būvniecības likuma 18. panta ceturtās daļas 2. punkta pārkāpumu. Norma nav attiecināma uz būvdarbiem, kuru veikšanai būvniecības ieceres dokumentācijas izstrāde vispār nav nepieciešama. Būvvaldes rīcībā nav saskatāms arī Būvniecības likuma 21. panta sestās un septītās daļas pārkāpums.

[7] Trešā persona /pers. K/ tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā norādījusi, ka viņai nav pretenziju pret Telpā veiktajiem remontdarbiem; viņai piederošais dzīvokļa īpašums Nr. 4 atrodas Ēkas 2. stāvā, pretējā pusē.

[8] Trešā persona /pers. F/ tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu uzskata par nepamatotu, paskaidrojot, ka dzīvokli Nr. 5 iegādājās ar balto apdari, iepriekšējais īpašnieks bija veicis telpu vienkāršoto renovāciju, kas neskāra nesošos elementus un neietekmēja pārējo elementu stiprību un līdz ar to nemazināja Ēkas telpisko noturību kopumā. Izmaiņas dzīvokļa konstrukcijās netika fiksētas līdz 2023./2024. gadu mijai, kad Telpā tika veikti apjomīgi būvniecības un demontāžas darbi. 2024. gada sākumā dzīvokļa Nr. 3 kaimiņi norādīja uz izmaiņām dzīvokļa konstrukcijā – bija nosēdusies grīda, saplaisājusi siena un palielinājusies vibrācija no transportlīdzekļu kustības /adrese A/ ielā. Arī dzīvoklī Nr. 5 parādījās plaisa koridora sienā, dzīvokļa vidus daļā, virs durvju ailes, zem kuras Telpā bija starpsiena un kolonnas.

[9] Trešās personas /pers. L/ un /pers. E/ tiesai rakstveida paskaidrojumu par pieteikumu nav sniegušas.

[10] Pieteicējas pārstāvji tiesas sēdē uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, atbildētājas pārstāvji pieteikumu neatzina, savukārt trešās personas /pers. D/, /pers. F/ un /pers. E/ pieteikumu uzskatīja par nepamatotu.

Pārējās tiesas aicinātās trešās personas uz tiesas sēdi nebija ieradušās. Tiesa, uzklausot pārējos lietas dalībniekus, atzina, ka lietas izskatīšana ir iespējama bez tiesas sēdē klāt neesošajām trešajām personām.

Tiesas sēdē 2025. gada 3. februārī liecību sniedza /pers. H/ un /pers. I/.

Tiesas izsauktais liecinieks /pers. J/ uz tiesas sēdi neieradās, tomēr tiesa, uzklausot pārējos lietas dalībniekus, atzina, ka lietas izskatīšana ir pabeidzama bez /pers. J/ liecības, jo nav pamata uzskatīt, ka tā varētu ietekmēt lietas iznākumu.

Motīvu daļa

[11] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

[12] Saskaņā ar Būvniecības likuma 9. pantu būve projektējama, būvējama un ekspluatējama atbilstoši tās lietošanas veidam, turklāt tā, lai nodrošinātu atbilstību vairākām būtiskām prasībām – tai skaitā mehāniskai stiprībai un stabilitātei.

Būvniecības likuma 21. panta ceturtā daļa uzliek pienākumu būves īpašniekam nodrošināt būves un tās elementu uzturēšanu ekspluatācijas laikā, lai tā atbilstu šā likuma 9. pantā būvei noteiktajām būtiskām prasībām.

Atbilstoši Būvniecības likuma 21. panta septītās daļas 2. punktam būvju ekspluatācijas uzraudzības ietvaros, ņemot vērā atzinumā konstatēto, būvvalde var uzdot novērst konstatēto bīstamību.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumu Nr. 500 „Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) 158.1. apakšpunktu būve ir jāsakārto, jāveic tās konservācija vai jānojauc (atkarībā no konkrētiem apstākļiem), ja tās stāvoklis neatbilst Būvniecības likuma 9. pantā noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz būves lietošanas drošību, mehānisko stiprību un stabilitāti.

Konkrētajā gadījumā būvvalde, uzskatot, ka pieteicēja, veicot Telpas pārbūvi, ir radījusi draudus Ēkas mehāniskajai stiprībai, uzdevusi pieteicējai novērst konstatēto bīstamību. Savukārt pieteicēja nepiekrīt, ka bīstamība radusies Telpas pārbūves dēļ, bet gan dēļ dzīvoklī Nr. 3 veiktās patvaļīgās būvniecības, izmainot starpstāvu pārsegumu.

Tādējādi lietā ir noskaidrojams, vai pieteicējai pamatoti ir uzlikts par pienākumu novērst Ēkai konstatēto bīstamību un vai dzīvoklī Nr. 3 ir veikta patvaļīga būvniecība, kas ietekmē Ēkas drošību.

[13] Saskaņā ar Būvniecības likuma 18. panta otro daļu būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvprojekta, akceptētas apliecinājuma kartes vai akceptēta paskaidrojuma raksta, bez būvatļaujas vai pirms tam, kad izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība.

Lietā nav strīda, ka pieteicēja tikai 2024. gada 26. janvārī Būvniecības informācijas sistēmā būvniecības lietā BIS-BL-768954-22583 „Tirdzniecības telpu grupas vienkāršotā pārbūve (/adrese B/)" iesniedza paziņojumu par būvniecību Nr. /numurs D/, ko apstiprinājis arī būvinženieris /pers. I/, savukārt 2024. gada 31. janvārī reģistrēta informācija, ka darbi pabeigti (*lietas 1. sējuma 26.-27., 28. lapa*). Tādējādi pārbūves darbi Telpā tika uzsākti bez jebkādas dokumentācijas un paziņojuma veikšanas Būvniecības informācijas sistēmā.

Lai arī 2024. gada 9. janvārī būvvaldes būvinspektors veica pārbaudi Telpā, 2024. gada 18. janvārī sastādot atzinumu par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr. /numurs G/, kurā norādīts, ka pārkāpumi un patvaļīga būvniecība netika konstatēta (*lietas 1. sējuma 125.-127. lapa*), šāds atzinumā izdarīts secinājums neatbilst faktiskajai situācijai. Būvinspektors konstatējis, ka Telpā izjauktas grīdas, nojaukta patvaļīgi izbūvētā tualetes telpa, novērsta bojātā kanalizācijas stāvvada avārijas situācija, nomainīts kanalizācijas stāvvads, aizbērta kanalizācijas nosēdbedre, nomainīts bojātais kanalizācijas posms līdz kolektoram pagalmā, tiek atsegtas un tīrītas dūmvadu šahtas, vietām atsegtas konstrukcijas tehniskās apsekošanas veikšanai un būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādei, taču nav vispār konstatējis kolonnu un metāla sijas demontāžu. Tāpat atzinumā nav vērtēts, kāpēc atsegtas starpstāvu pārseguma konstrukcijas. Tādēļ šāds nepilnīgs atzinums neko būtisku lietā nepierāda. Tomēr arī jau šajā atzinumā pieteicējas uzmanība ir vērsta uz Būvniecības likuma 18. panta otro daļu, tādējādi netieši nonākot pretrunā ar atzinumā sākotnēji norādīto, ka pārkāpumi nav konstatēti, kaut arī dokumentu par veiktajiem būvdarbiem nav, uz ko arī vērsta pieteicējas uzmanība.

[14] Ar pārsūdzētā būvvaldes lēmuma 1. punktu pieteicējai ir uzdots nekavējoties veikt steidzamos darbus, proti, ierīkot pagaidu balstus, kas šobrīd ir izdarīts, proti, 2024. gada 9. aprīļa atzinums par būves pārbaudi Nr. /numurs H/apstiprina, ka starpstāvu pārsegums pastiprināts ar trīs pagaidu balstiem, kas novietoti uz atsevišķām betona plāksnēm. Metāla stiprinājumus pie telpas griestiem balsta perpendikulāri nesošajām sijām novietotās koka brusas. Ar minēto būvvaldes lēmuma 1. punkts ir izpildīts (*lietas 1. sējuma 21.-22. lapa*). Tādējādi uz strīda izskatīšanas tiesā laiku nav pamata uzskatīt, ka Ēkas ekspluatācija tās bīstamības dēļ būtu aizliedzama.

[15] Vērtējot to, vai būvvalde pamatoti pieteicējai ir uzdevusi pabeigt būvdarbus saskaņā ar būvvaldē iesniegtu un akceptētu paskaidrojuma rakstu Telpas iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai, tiesa konstatē un secina turpmāk norādīto.

[15.1] 2024. gada 22. janvārī Ēkas dzīvokļos Nr. 3 un Nr. 5 tika konstatētas plaisas durvju ailas stūros, kā arī abu dzīvokļu īpašnieki norādīja, ka pēc būvdarbiem Telpā novērojamas grīdas svārstības un koridorā zem durvju aplodām un grīdu izveidojusies sprauga (norādītais fiksēts 2024. gada 24. janvāra atzinumos par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr./numurs I/ un Nr./numurs J/ (*lietas 1. sējuma 17.-18. un 19.-20. lapa*). Abos atzinumos norādīts, ka Būvniecības informācijas sistēmā nav reģistrēta būvniecības ieceres dokumentācija ne abiem dzīvokļiem, ne arī Telpai. Būvdarbi Telpā ir

apturēti. Lai veiktu padziļinātu izpēti par durvju ailas stūros redzamajām plaisām un grīdas svārstībām, to izcelšanās iemesliem un iespējamiem novēršanas risinājumiem, dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības pieaicināt neatkarīgu sertificētu būvinženieri tehniskās apsekošanas veikšanai.

Ņemot vērā, ka līdz būvdarbu veikšanai Telpā sūdzības par grīdas svārstībām un plaisu veidošanos dzīvokļos Nr. 3 un Nr. 5, kas atrodas virs Telpas otrajā un trešajā stāvā, nebija saņemtas, ir loģiski pārbaudīt tieši veikto darbību Telpā saistību ar saņemtajām sūdzībām.

[15.2] Pieteicējas pieaicinātā būvinženiera /pers. I/ 2024. gada 24. janvāra atzinumā „Grīdas konstrukcijas deformācijas dzīvoklī Nr. 3" (turpmāk – /pers. I/ atzinums) (*lietas 1. sējuma 68.-74. lapa*) norādīts, ka Telpā demontētas pašnesošas starpsienas, lai varētu pilnvērtīgi nomainīt kanalizācijas sistēmu, un izkalta esošā betona grīda. Pēc augšējo kaimiņu sūdzības atsegta griestu konstrukcija, pēc kā kļuva redzams, ka 2. stāvā iepriekšējais īpašnieks mainījis grīdas konstrukciju no vēsturiskās grīdas ar koka dēļu grīdu, virs kuras ieklāts koka parkets, pret reģipša loksnēm divās kārtās, kas balstās uz keramzīta slāni, kas uzbērts uz melno griestu aizpildījuma slāni un virs koka sijām. Veicot slodžu aprēķinu, redzams, ka jaunā grīda ir apmēram par 10 % smagāka par sākotnēji izbūvēto. Siju nestspēja pie abiem grīdas pīrāgiem ir pietiekama. Izlieču aprēķini pēc spēkā esošajiem būvnormatīviem abiem slogojuma veidiem nav pietiekami, izlieces pārsniedz pieļaujamo vērtību. Apskatoties izlieču aprēķinu pēc SNIP metodoloģijas, koka siju pārsegumiem izlieces robežvērtība bija definēta L/250. Apskatot koka siju ar vēsturisko segumu, izlieces daļa ir L/241, bet ar jauno grīdas segumu – L/215. Redzams, ka ar vēsturisko grīdas segumu izlieces gandrīz atbilst, bet ar esošo slodzi tai pietrūkst 16 %. Pārseguma līganums neatbilst rekomendētam. Grīdas konstrukcija ir veidota uz melno griestu konstrukcijas, kas nav pareizi. Melno griestu konstrukcija un tās aizpildījums vēsturiski bijis paredzēts skaņas izolācijai, vibrāciju samazināšanai un ugunsdrošībai, bet grīdas konstrukcija ir jābalsta uz koka sijām. Iespējams, demontējot 1. stāva grīdu – perforējot betonu –, kā arī no citām Ēkā bijušajām vibrācijām ir sablīvēti gružu un keramzīta slāņi, kā ietekmē grīda ir nosēdusies. Pēc aprēķiniem redzams, ka esošo pārsegumu nestspēja ir pietiekama un tie ir ekspluatējami. 1. stāva starpsienas bija pašnesošas un tās drīkstēja demontēt. Dzīvoklī Nr. 3 radušās plaisas un nosēdumus jāremontē no dzīvokļa puses, jo no apakšas grīdas segumu būs praktiski neiespējami atjaunot iepriekšējā stāvoklī. Ieteicams grīdas konstrukciju atjaunot iepriekšējā izpildījumā, kas ar koka dēļu grīdas palīdzību savstarpēji sasies koka sijas un efektīvāk pārdalīs slodzes, samazinās vibrācijas, kā arī nevajadzīgi neslogos melno griestu konstrukciju.

/pers. I/ atzinumā ir analizēts dzīvokļa Nr. 3 esošais un iespējamais vēsturiskais segums, proti, atšķirības nestspējā, taču /pers. I/ atzinums nekādā mērā neanalizē Telpā veikto kolonnu demontāžu un to lomu Ēkas mehāniskās stiprības un stabilitātes nodrošināšanā.

Kā liecinieks tiesas sēdē /pers. I/ skaidroja, ka viņu uzrunāja pieteicējas pārstāvis, lai izvērtētu Telpā esošās kolonnas, kuras bija atzīmētas inventarizācijas lietā. Liecinieks norādīja, ka nekas neliecināja, ka kolonnas ir nesošas, tāpēc uzskatīja, ka tās ir iespējams demontēt, izstrādājot būvprojektu un saskaņojot demontāžu būvvaldē. Vai pieteicēja atbilstošus dokumentus izstrādāja vai nē, lieciniekam nav informācijas. Otro reizi /pers. I/ tika pieaicināts, lai sniegtu atzinumu par grīdas konstrukciju dzīvoklī Nr. 3. Uz tiesas jautājumu, vai /pers. I/, gatavojot atzinumu, vērtēja situāciju kompleksi, proti, apsverot risinājumu arī saistībā ar kolonnu atjaunošanu, liecinieks atbildēja noliedzoši, jo esot izpildījis pasūtījumu.

Tiesa neapšauba /pers. I/ tiesas sēdē skaidroto par dēļa klājuma un siju kopdarbību, taču, kā apstiprināja liecinieks, tas var vairāk ietekmēt komforta sajūtas, nevis bīstamību. Tādējādi /pers. I/ atzinums kopsakarā ar viņa tiesas sēdē liecināto nav par pamatu, lai atzītu, ka pieteicējas veiktie būvdarbi Telpā nav ietekmējuši Ēkas mehānisko stiprību un stabilitāti.

[15.3] Dzīvokļa Nr. 3 īpašnieka pieaicinātā būvinženiera /pers. H/ atzinumā (*lietas 1. sējuma 59.-66. lapa*) norādīts, ka ap 2014. gadu otrā stāva telpu grupas 003, 004 un 005 ir remontētas un apvienotas vienā telpu grupā 010. /pers. D/ dzīvokli Nr. 3 iegādājās jau izremontētu ar balto apdari. Kopš iegādes brīža būvniecības darbi nav veikti. Savukārt Telpā bija uzsākti nelikumīgi būvdarbi, bez saskaņojuma ar būvvaldi nojaukta nenesošā starpsiena, divas nesošās kolonnas un plānā neuzrādīta metāla sija, kas izmainīja kopējo ēkas nestspēju un noturību, pasliktinot nesošo konstrukciju kopdarbību. Konstrukcijas demontētas 4. janvārī, bet būvniecības iecere reģistrēta 26. janvārī; pie tam reģistrēts būvniecības veids – „vienkāršota atjaunošana". Konstrukcijas uzrādās gan 1998. gadā sagatavotajā inventarizācijas lietā, gan 2005. gadā sagatavotajā inventarizācijas lietā. Šajos dokumentos nav norādes, ka tās izbūvētas nelikumīgi. Kolonnas un sija strādāja kopā ar otrā un trešā stāva starpsienām, kas kopumā nepieļāva pārsegumam pārnest vibrācijas pa visu laukumu. Tās demontējot, sijas iesēdās un izmainījās kopējā ģeometrija un noturība. Balstījuma laukums ir bijis pietiekams, lai kaļķa apmetums izturētu pārseguma radīto spiedienu. Spriežot pēc tā, ka iepriekš virs metāla sijas bija saglabājusies apmetuma kārta, uz siju nav darbojies īpaši liels spēks. Galvenā konstrukcijas nozīme – stabilizēt vibrācijas, kas pārsvarā rodas no transporta kustības pa blakus esošo ielu. Ir arī redzams, ka pēc sijas montāžas ir bijis vēl viens remonts, demontēts vecais kaļķa apmetums pa niedru klāju un ieklāts jauns apmetums pa metāla drāšu rabica sietu, kas ļauj secināt, ka kolonnas un sija ir bijušas pietiekami ilgu laiku. Uzreiz pēc darbu veikšanas dzīvoklim Nr. 3 nosēdās grīdas konstrukcija un izveidojās plaisas pie durvju ailas.

Tāpat norādīts, ka Telpas īpašnieks nelikumīgi bez saskaņošanas ar trešajām personām no pārseguma apakšas izzāģējis kontrolatsegumu, lai it kā novērtētu virs pārseguma esošās grīdas konstrukciju. Lai gan pārseguma nopludināšana veikta pirms 2014. gada un pirms dzīvoklī Nr. 3 veiktā remonta, pārseguma tehnisko stāvokli šis vēsturiskais fakts neiespaido. Siju tehniskais stāvoklis tika novērtēts 2014. gadā. Veicot atsegumu, izmainīta kopējā pārseguma masa, kas arī palielina vibrāciju pārseguma posmā. Visā atseguma laukumā grīdas klājam vairs nav atbalsta vietas, un noteiktos apstākļos var rasties lokāla pārslodze un grīdas klājs var neizturēt lokālos caurspiešanas spēkus.

Attiecībā uz /pers. I/ atzinumu /pers. H/ norādījis, ka to pasūtījis Telpas īpašnieks. Tas jau sākotnēji ir tendenciozi nosaukts – „Grīdas konstrukcijas deformācijas dzīvoklī Nr. 3" Atzinumā pieminēts, ka demontētas pašnesošās starpsienas, bet nav pieminētas kolonnas un metāla sija, kas atbalstīja lielāko daļu pārseguma tā vidusdaļā. Atzinumā uzsvars likts uz to, ka dzīvoklim Nr. 3 ir izveidota nepareiza peldošās grīdas konstrukcija, bet nav izvērtēta konstrukciju kopdarbība ar demontētajām nesošajām konstrukcijām un to ietekme uz kopējo Ēkas noturību un lietojamību. Aprēķinos nav iekļauta pārbaude pēc LVS NE 1995-1-1 7.3.1. apakšpunkta, kas ir būtiski. Nav saprotams, kāpēc aprēķins veikts pēc Padomju Savienības normām (SNIP), kas neatbilst ne mūsdienu standartiem, ne 1932. gada būvniecības nosacījumiem. Secinājumos likts maksimāls uzsvars uz grīdas konstrukcijas nepareizu ierīkošanu, norādot, ka, neskatoties uz lietojamības robežstāvokļu nosacījumu neizpildīšanos, pārsegums ir ekspluatējams.

Kopsavilkumā norādīts, ka demontētās konstrukcijas (kolonnas un metāla sija) ir nesošas, to demontāža ietekmē Ēkas noturību un lietojamības robežstāvokļu nosacījumu neizpildīšanos. Tās demontētas brīdī, kad būvvaldē nebija iesniegta informācija par būvdarbiem. Demontāža ir nelikumīga. Būvdarbu atļauja iegūta, maldinot būvvaldi par nesošo konstrukciju stāvokli un neuzrādot demontētās konstrukcijas. Būvvalde, izsniedzot būvatļauju, nav pilnībā izvērtējusi visu pieejamo informāciju. Veicot atsegumu, nav izvērtētas sekas; nav saprotama tehnoloģija, kā tiks aizpildīts atsegtais fragments, nepasliktinot dzīvokļa Nr. 3 grīdas stāvokli. Nekavējoties jāierīko vismaz trīs pagaidu balsti, lai novērstu pārseguma paaugstinātu vibrēšanu un turpmāku sēšanos ēkas konstrukciju un ekspluatācijas svara iespaidā. Turpmāko būvdarbu veikšanai jāizstrādā būvprojekts, kur būvkonstrukciju daļu paraksta sertificēts būvkonstruktors. Būvprojekts ir saskaņojams ar kopīpašniekiem. Būvprojektā obligāti iekļaujama nesošo konstrukciju iepriekšējā stāvokļa atjaunošana. Būvprojektā obligāti iekļaujams atseguma aizpildīšanas risinājums.

Tiesas sēdē, nopratināts kā liecinieks, /pers. H/ norādīja, ka viņu atzinuma sniegšanai ir pieaicinājis dzīvokļa Nr. 3 īpašnieks. Tomēr, lai arī /pers. H/ atzinuma gadījumā varētu rasties šaubas par tā objektivitāti, /pers. H/ atzinumā ir plašāks situācijas vērtējums. Pēc būtības abi atzinumi nemaz tieši nav salīdzināmi, jo /pers. I/ atzinums ir par grīdu, /pers. H/ par kolonnām un stiprinājumiem Telpā. Taču arī /pers. H/ kā liecinieks apstiprināja, ka grīdas seguma veids ietekmē komfortu, ne bīstamību. Tādējādi abu liecinieku liecības par šo novērojumu kopsakarā ar sniegto skaidrojumu ir saskanīgas.

[15.4] Izvērtējot gan /pers. I/, gan /pers. H/ atzinumus, ir saprotams, kāpēc būvvalde ir balstījusies uz /pers. H/ atzinumu, jo /pers. I/ atzinums

vispār nesatur vērtējumu par Telpā nojaukto kolonnu ietekmi uz ēkas stabilitāti un drošumu.

Lai arī abi liecinieki tiesas sēdē plaši skaidroja izveidojušos situāciju, piemēram, /pers. H/ uzskatīja, ka kolonnas vēsturiski ir iebūvētas, lai stiprinātu pārsegumu, savukārt /pers. I/ uzskatīja, ka pārsegums tikai pēc grīdas nomaiņas ir sācis balstīties uz kolonnām, jāņem vērā, ka gan /pers. H/, gan /pers. I/ lietā ir uzklausīti kā liecinieki saistībā ar sniegtajiem atzinumiem, nevis kā eksperti vai personas atzinuma sniegšanai. Tādējādi /pers. H/ un /pers. I/ apsvērumiem, kas tieši nav ietverts abu atzinumos, nav izšķirošas nozīmes.

Pirms būvvaldes lēmuma pieņemšanas būvvalde 2024. gada 14. martā klātienē uzklausījusi abus būvinženierus saistībā ar abu sniegtajiem atzinumiem. /pers. I/ norādīja, ka no /pers. H/ atzinumam pievienotās bildes redzams, ka Ēkas pirmais stāvs vēsturiski ir bez starpsienām. Vēlākos laikos Telpā iebūvētas kolonnas un ieliktas metāla sijas. Starp metāla siju un pārsegumu spraugās ir likti ķieģeļi. To nevar uzskatīt par nesošu sienu. 2014. gadā tika nopludināts Ēkas otrais un trešais stāvs. Pēc tam otrajā stāvā tika noņemts vēsturiskais koka dēļu klājums, grīdu demontējot, sija ir paliekusies. Veidojot grīdas konstrukciju un papildus to noslogojot, svars aizgājis uz sienu. Esošās sienas un kolonnas nav bijušas nesošas konstrukcijas, ko pierāda siju aprēķini un sākotnējie plāni. /pers. H/ aprēķinos ņemts vērā, ka grīda ir 25 mm biezs dēļu klājs, bet /pers. I/ pēc pieredzes zināms, ka senāk grīda bija biezāka; tas būtu mazinājis svārstības. Savukārt /pers. H/ atkārtoti pauda viedokli, ka Telpā demontētas nesošās konstrukcijas (*lietas 1. sējuma 134.-135. lapa*).

Tiesa uzskata, ka būvvaldes rīcībā bija pietiekami pierādījumi, lai secinātu, ka pieteicējai ir jāatjauno iepriekšējais stāvoklis.

Tiesa nesaskata šķēršļus tajā, ka būvvalde ir balstījusies uz /pers. H/ atzinumu, jo papildus gan Telpā, gan dzīvokļos Nr. 3 un Nr. 5 ir bijusi arī būvinspektora pārbaude. Tam, ka būvinspektors sākotnēji nekonstatēja patvaļīgu būvniecību Telpā (proti, nepievēršoties kolonnu demontāžai), nav izšķirošas nozīmes, jo būvvaldei kā augstākai iestādei ir tiesības pārbaudīt būvinspektora atzinumu un vērtēt arī citus iegūtos pierādījumus lietā.

[15.5] Praksē abi gadījumi – būvniecības un ekspluatācijas kontrole – var notikt vienlaikus un atkarībā no konkrētajiem apstākļiem mijiedarboties. Patvaļīgas būvniecības kontroles ietvaros būvinspektors var veikt būvju ekspluatācijas uzraudzību, vizuāli apskatot būvi vai tās daļu un novērtējot izpildīto būvdarbu ietekmi uz būves drošumu. Savukārt būvju ekspluatācijas uzraudzības ietvaros būvinspektors var veikt kontroli arī pār to, vai konkrētajai būvniecībai ir izstrādāta nepieciešamā dokumentācija.

Lai arī parasti nepieciešamība pēc detalizētas tehniskās izpētes rodas tieši būves ekspluatācijas drošuma kontroles ietvaros, praksē var būt situācijas, kad šāda izpēte ir vajadzīga būvniecības kontroles ietvaros, pieņemot lēmumu par patvaļīgas būvniecības radīto seku novēršanu, jo īpaši gadījumos, kad vienlaikus ir konstatējama gan patvaļīga būvniecība, gan būves drošuma apdraudējums. Saskaņā ar Būvniecības likuma 9. pantu būve projektējama, būvējama un ekspluatējama atbilstoši tās lietošanas veidam, turklāt tā, lai nodrošinātu tās atbilstību būtiskām prasībām, tostarp mehāniskajai stiprībai un stabilitātei, kā arī lietošanas drošumam. Kā būvniecības lietās jau norādīts, Būvniecības likumā paredzētā procedūra patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanai balstās nepieciešamībā pienācīgi pārbaudīt būves atbilstību materiālo tiesību normām un drošuma prasībām. Lemjot par būvniecības legalizāciju, šāda nepieciešamība nekļūst maznozīmīgāka (*Senāta 2016. gada 2. februāra sprieduma lietā Nr. SKA-8/2016 (A42839709) 9. punkts*). Tādējādi nevar akceptēt būvniecības dokumentu izstrādi un būves legalizāciju, ja pastāv šaubas par būves drošumu (*Senāta 2021. gada 11. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-108/2021 (ECLI:LV:AT:2021:1011.A420165417.12.S) 10. punkts*).

Pieteicēja uzskata, ka kolonnas un metāla sijas stiprinājumi ir patvaļīga būvniecība, proti, šādas kolonnas vēsturiski, kad ēka tika būvēta, 1931. gadā nebija, tāpēc pieteicēja uzskata, ka tai bija tiesības tās demontēt, jo tās nekādā ziņā nenodrošina ēkas stabilitāti.

Tiesa nepiekrīt, ka kolonnas šobrīd bija atzīstamas par patvaļīgi uzbūvētām. Lietā nav strīda, ka tad, kad pieteicēja ieguva Telpu īpašumā, kolonnas tur bija, kā arī tās bija norādītas inventarizācijas plānā.

Kā konstatējams no lietā esošajiem materiāliem, ievērojama pārbūve Ēkai bijusi pagājušā gadsimta 60to gadu beigās, par ko liecina Ēkas kapitālā remonta projekts (*lietas 1. sējuma 164.-172. lapa, tulkojums lietas 173.-180. lapā*). No šī projekta nav konstatējams, ka plānota arī kolonnu izbūve, taču kolonnas uzrādās 1998. gada inventarizācijas lietā, kā arī 2005. gada inventarizācijas lietā. Lai arī nav pierādījumu lietā, kad tieši kolonnas uzbūvētas, ir skaidrs, ka tās ir uzbūvētas pirms 1998. gada. Kā redzams no 2024. gada 14. marta būvvaldē klātienē notikušās sarunas ar /pers. H/ un /pers. I/ protokola, iespējams, kolonnas izbūvētas jau pagājušā gadsimta 60tajos vai 70tajos gados. Jebkurā gadījumā tas vien, ka nav saglabājušies dokumenti, kas apliecina kolonnu izbūvi, nav pamats secinājumam, ka tās ir patvaļīgi izbūvētas.

Kā skaidrojis Senāts, 1995. gadā stājās spēkā jauns tiesiskais regulējums (Ministru kabineta 1995. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 17 „Būvniecības noteikumi", kuri zaudēja spēku 1995. gada 13. septembrī līdz ar Būvniecības likuma spēkā stāšanos), kurā kā priekšnoteikums būvdarbu veikšanai bija paredzēta būvatļaujas saņemšana. Savukārt 1997. gadā stājās spēkā Vispārīgie būvnoteikumi, kuros detalizēti noregulēts būvniecības process, tostarp ietvertas prasības un kārtība būvprojekta izstrādei un būvatļaujas saņemšanai.

Vispārīgo būvnoteikumu 184. punkts (normas sākotnējā redakcijā) noteica, ka būvobjektiem, kuru būvdarbi likumīgi uzsākti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai un kuru projekta risinājumi atbilst attiecīgā laikposmā piemēroto normatīvo aktu prasībām, būvprojekta pārstrāde atbilstoši šo noteikumu prasībām nav nepieciešama.

Tādējādi Vispārīgo būvnoteikumu prasības attiecībā uz būvprojekta izstrādi un būvatļaujas saņemšanu būtu attiecināmas uz būvniecību, ja būvdarbi būtu uzsākti pēc Vispārīgo būvnoteikumu spēkā stāšanās, tas ir, pēc 1997. gada 1. jūlija (*Senāta 2012. gada 7. septembra sprieduma lietā Nr. SKA-349/2012 7. punkts*).

Konkrētajā gadījumā daudz būtiskāk ir ņemt vērā to faktu, ka pieteicēja kolonnu demontāžu, kuras Telpā atradās faktiski un kuras bija atzīmētas arī inventarizācijas lietā, uzsāka bez jebkādas būvniecības dokumentācijas. Šajā aspektā ņemams vērā arī pašas pieteicējas pieaicinātā būvinženiera /pers. I/ tiesas sēdē apliecinātais, ka kolonnu nojaukšanai vajadzēja būvprojektu, proti, bez atbilstošas dokumentācijas kolonnu nojaukšana nebija iespējama. Tādējādi tieši kolonnu demontāža ir uzskatāma par patvaļīgu, nevis to izbūve, par ko nav iespējams pārliecināties, kā un kāpēc tās izbūvētas, bet no tiesiskās stabilitātes principa raugoties, būtu nesamērīgi pirms daudziem gadiem, kad spēkā nebija šobrīd spēkā esošie normatīvie akti, atzīt kolonnas par patvaļīgi uzbūvētām. Turklāt nevar ignorēt faktu, ka tieši pēc to nojaukšanas tika konstatētas problēmas Ēkā un sāka veidoties plaisas virs Telpas esošajos dzīvokļos.

Latvijas Republikas Civillikuma 1084. panta pirmā daļa noteic, ka katram būves īpašniekam, lai aizsargātu sabiedrisko drošību, jātur sava būve tādā stāvoklī, ka no tās nevar rasties kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tās lietotājiem.

Tādējādi pieteicējai situācijā, kad tā patvaļīgi ir uzsākusi Telpas pārbūvi, ir ar sevišķu rūpību jāizvērtē Telpas pārbūves iespējas. Ir izprotama pieteicējas vēlme iegūt Telpu bez kolonnām, taču, kā izriet no /pers. H/ tiesas sēdē norādītā, tāda iespēja pastāv, proti, ir iespējams izstrādāt tādu tehnisko risinājumu Telpas pārbūvei, lai kolonnas nebūtu nepieciešamas. Tas gan jebkurā gadījumā nav šīs lietas ietvaros risināms jautājums, bet gan pieteicējas un būvvaldes starpā risināms jautājums, izvēloties Telpu pārbūvei atbilstošu risinājumu.

[15.6] Ar būvvaldes lēmumu paziņojums par būvniecību atcelts, ko pieteicēja uzskata par prettiesisku, jo nevar atcelt to, kas ir izpildīts.

Tiesa pieteicējas argumentu uzskata par nepamatotu, jo saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 85. panta otrās daļas 1. punktu un 86. panta otrās daļas 2. punktu gan tiesisku, gan prettiesisku labvēlīgu administratīvo aktu var atcelt, ja tiesību norma paredz šāda akta atcelšanu.

Konkrētajā gadījumā Ēku būvnoteikumu $46.^1$ punkts tieši noteic, ka institūcija, kura pilda būvvaldes funkcijas, ir tiesīga veikt būvdarbu tiesiskuma kontroli attiecībā uz būvniecības informācijas sistēmā saņemto paziņojumu par būvniecību. Tiesiskuma kontroles ietvaros institūcija, kura pilda būvvaldes

funkcijas, var pieņemt lēmumu par paziņojuma par būvniecību atcelšanu un iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, ja konkrētā objekta būvniecību attiecīgajā teritorijā nepieļauj normatīvie akti vai būvdarbi neatbilst paziņojumam par būvniecību vai par paziņojuma par būvniecību atcelšanu daļā, ja nav izpildītas būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasības.

[16] Vērtējot, vai pašvaldības lēmums ir atzīstams par prettiesisku un vai dzīvoklī Nr. 3 ir konstatējama patvaļīga būvniecība, tiesa konstatē un secina turpmāk norādīto.

[16.1] No Vienkāršotās renovācijas dokumentācijas (*lietas 1. sējuma 181.-188. lapa*) secināms, ka dzīvokļiem Nr. 3 un Nr. 5. 2014. gadā veikta pārbūve. Paskaidrojuma rakstā norādīts, ka telpu grupu pārbūves skar tikai nenesošus elementus un neietekmē pārējo elementu stiprību un līdz ar to nemazina ēkas telpisko noturību kopumā.

Trešās personas /pers. D/ un /pers. F/ attiecīgi dzīvokļus Nr. 3 un Nr. 5 ieguva īpašumā pēc iepriekš minētās renovācijas veikšanas. Nav strīda, ka dzīvoklī Nr. 3 vēsturiskais grīdas segums ir nomainīts. Strīds ir par to, vai tas, ka dzīvoklī Nr. 3 ir noņemts vēsturiskais grīdas dēļu klājs, kas bija stiprināts pie nesošajām starpstāvu pārseguma sijām, ir uzskatāma par patvaļīgu būvniecību un vai šo dēļu nomaiņa ir bijusi par pamatu tam, ka ietekmēta Ēkas mehāniskā stiprība un stabilitāte.

Pieteicēja uzskata, ka šāds pamatojums viennozīmīgi izriet no /pers. I/ atzinuma, kam tiesa nepiekrīt, jo, pirmkārt, pašā atzinumā ir norādīts, ka esošo pārsegumu nestspēja ir pietiekama, savukārt ieteikums atjaunot grīdas vēsturisko konstrukciju attiecas uz iespējamu vibrācijas samazināšanos, kas, kā /pers. I/ skaidroja tiesas sēdē, jebkurā gadījumā neietekmē Ēkas stabilitāti.

Nevar ignorēt faktu, ka 10 gadus, līdz pieteicēja patvaļīgi demontēja kolonnas Telpā, ietekme uz Ēkas mehānisko stiprību un stabilitāti netika novērota.

[16.2] 2024. gada 15. novembrī būvvaldes būvinspektors veica Ēkas ārpuskārtas pārbaudi, 2024. gada 25. novembrī sastādot atzinumu par būves pārbaudi Nr. /numurs K/, kurā norādīts, ka Ēkas dzīvokļos un koplietošanas telpās nav novērojama pārseguma deformācija, šūpošanās. Dzīvoklī Nr. 3 patvaļīga būvniecība nav konstatēta. Salīdzinot faktisko situāciju ar 2014. gada 28. maijā būvvaldē akceptēto Apliecinājuma karti vienkāršotai renovācijai un aktuālo 2014. gada 26. novembra dzīvokļa kadastrālās uzmērīšanas lietu, dzīvoklī nomainīts vēsturiskais grīdas segums uz parketu (laminātu) un flīzēm; seguma apakšklājā ir grīdas reģipša loksnes; istabā atjaunoti parketa dēlīši. Veicot vienkāršoto renovāciju, ir saglabātas vēsturiskās koka starpsienas, ievērojot būvniecības ieceres dokumentācijā norādīto (*lietas 3. sējuma 11.-22. lapa*).

Lai arī šis atzinums ir tapis pēc pašvaldības lēmuma, nav pamata to neņemt vērā, jo, pirmkārt, tas tikai papildus apstiprina pašvaldības lēmumā secināto, otrkārt, tiek vērtēts jautājums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tādējādi tiesa var pārbaudīt ne tikai pašvaldības lēmumā iekļauto pamatojumu, lai pārliecinātos, vai labvēlīga administratīvā akta izdošanai ir pamats.

Tiesa konstatē, ka iepriekš minētais atzinums liecina arī par to, ka būvvalde turpina sekot līdzi Ēkas stāvoklim.

Jāņem arī vērā, ka, lemjot par pienākumu uzlikšanu, kas paredzēti Būvniecības likuma 21. panta septītajā daļā, tiek būtiski ietekmētas personas tiesības un tiesiskās intereses, turklāt var tikt pretnostatītas vairāku personu tiesības un tiesiskās intereses, kas saistās ar pamattiesībām (tiesībām uz dzīvību, veselības aizsardzību, mājokļa neaizskaramību un īpašumu). Proti, aizliegums būves ekspluatēt, pienākums veikt būves vai tās daļas tehnisko izpēti vai izpildīt citas darbības ir vērstas uz cilvēku drošības nodrošināšanu iepretim ierobežojumam izmantot savu īpašumu vai izpildīt citus ar īpašuma tiesībām saistītus pienākumus. Tas prasa pienācīgi izsvērtu un pamatotu vērtējumu par to, kura no tiesībām konkrētajā situācijā ir vairāk ierobežojama (*Senāta 2021. gada 11. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-108/2021 (ECLI:LV:AT:2021:1011.A420165417.12.S) 9. punkts*).

Tiesa secina, ka pašvaldība konkrētajā situācijā ir apsekojusi Ēku, lai konstatētu, vai ir arī citi apstākļi, kas ir par pamatu bažīties par Ēkas mehānisko stiprību un stabilitāti.

[16.3] Būvvalde pēc savas iniciatīvas, lai izvērtētu pieteicējas argumentus par nepieciešamību atjaunot dzīvoklī Nr. 3 vēsturisko grīdas segumu, ir lūgusi atzinumu Latvijas būvinženieru savienības SIA „LBS-Konsultants", kas, izpildot būvvaldes pasūtījumu, 2024. gada 9. decembrī sastādīja Tehnisko atzinumu ar mērķi dot slēdzienu par starpstāva grīdas konstrukciju. Pārbaudes rezultātā konstatēts, ka vēsturiskais grīdas dēļu klājs (apakšklājs zem parketa) 4 cm biezumā, kas ticis stiprināts pie nesošajām pirmā stāva starpstāvu pārseguma koka sijām, nav uzskatāms par nesošo starpstāvu pārseguma būvkonstrukciju; tā ir grīdas seguma konstrukcija, kas balstās uz nesošām pārseguma sijām. Veicot grīdas seguma maiņu, neskarot starpstāvu pārseguma nesošās konstrukcijas – koka sijas, kas balstās uz nesošajām sienām un nesošajām kolonnām –, būvniecības iecere nav jāizstrādā. Starpstāvu pārseguma nesošā konstrukcija, kas uzņem pārseguma pašsvaru un ekspluatācijas slodzes, ir koka sijas. Pārējiem elementiem, kas veido starpstāvu pārsegumu, ir norobežojoša funkcija, kas nodrošina skaņas un siltuma izolāciju un vienlaikus ir griesti un grīda. Dzīvoklī Nr. 3 2014. gadā veikta vienkāršota renovācija, neskarot pārseguma nesošās konstrukcijas un nemainot nesošā starpstāvu pārseguma struktūru; patvaļīga būvniecība nav konstatējama. Esošā grīdas konstrukcija (10 cm keramzīta slānis, divas kārtas grīdas ģipškartona loksnes) salīdzinājumā ar vēsturisko grīdas risinājumu būtiski neietekmē pārseguma koka siju nestspēju. Precīzi noteikt starpstāvu pārseguma seguma atjaunošanas darbu ietekmi uz pārseguma siju noslodzi nav iespējams, jo nav pieejami dati par bijušā starpstāvu pārseguma pildījuma pašsvaru un grīdas seguma (norobežojošās konstrukcijas) pašsvaru, kā arī precīzu pašreizējā pārseguma slāņu konstrukciju, bet, dzīvoklī Nr. 3 nav konstatēta grīdas līmeņa starpība starp dzīvokļa grīdu un kāpņu telpas podestu, kas nav pārbūvēta kopš 1931. gada, kas liecina par to, ka grīdas seguma atjaunošanas rezultātā starpstāvu pārsegums nav sabiezināts, veidojot papildu slāņus, kas noslogotu nesošās pārseguma konstrukcijas. Tāpat pierādījums tam, ka 2014. gadā veiktā vienkāršotā renovācija neietekmēja starpstāvu pārseguma koka siju nestspēju, ir tas, ka dzīvokļa desmit gadu ekspluatācijas laikā pārseguma izlieces vai citas grīdas deformācijas netika konstatētas. Savukārt pēc tam, kad 2024. gada janvārī Telpā tika demontētas sienas, kolonna un metāla sijas, nekavējoties tika izsauktas dzīvokļa Nr. 3 grīdas deformācijas. Ieteicams nekavējoties atjaunot Ēkas sākotnējo konstruktīvo shēmu, atjaunojot starpstāva pārsegumu balstījumu, kas bija nodrošināts pirms Telpā veiktās pārbūves (*lietas 3. sējuma 33.-40. lapa*).

Tiesai nav pamata nepiekrist šajā atzinumā izdarītajiem secinājumiem, jo tie nav tiešā pretrunā citiem pierādījumiem lietā. Lai arī /pers. I/ atzinumā arī vērtēta dzīvokļa Nr. 3 grīda, tajā nav izdarīts viennozīmīgs secinājums par patvaļīgu būvniecību.

SIA „LBS-Konsultants" apstiprina jau pašvaldības iepriekš secināto, ka nav pamata konstatēt dzīvoklī Nr. 3 patvaļīgu būvniecību. Turklāt, kā jau šajā spriedumā secināts iepriekš, nevis grīdas nomaiņa, bet tieši kolonnu demontāža ir bijusi par pamatu tam, kāpēc ir ietekmēta Ēkas mehāniskā stiprība un stabilitāte. Pieteicējas pārstāvji tiesas sēdē nesniedza argumentus par šos atzinumu, tādējādi tiesai nav papildu pieteicējas argumentu, ko izvērtēt.

[16.4] Līdz ar to, ņemot vērā iepriekš konstatēto un secināto, tiesai nav pamata atzīt, ka dzīvoklī Nr. 3 tomēr būtu veikta patvaļīga būvniecība un ka tāpēc pašvaldības lēmums ir atzīstams par prettiesisku.

[17] Ņemot vērā visu iepriekš konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka pieteicējai pamatoti ir uzlikts par pienākumu novērst Ēkai konstatēto bīstamību, savukārt nav pamata atzīt, ka dzīvoklī Nr. 3 ir veikta patvaļīga būvniecība un ka dēļ tās ir ietekmēta Ēkas drošība.

Senāta judikatūrā atzīts, ka tiesai nav pienākuma detalizēti atrunāt jebkuru argumentu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*Senāta 2010. gada 11. marta sprieduma lietā Nr. SKA-66/2010 14. punkts*). Tādēļ tiesa šajā spriedumā neuzskata par nepieciešamu atrunāt katru tiesas sēdē apspriesto argumentu, piemēram, vai dzīvoklī Nr. 3 ir ielikta atbilstoša smaguma vanna, jo tam nav izšķirošas

nozīmes šajā lietā. Pat nenoliedzot to, ka jebkurai grīdai ir nosakāma nestspēja, konkrētajā lietā būtiski ir saprast, vai veiktie pārbūves darbi Telpā vai grīdas nomaiņa dzīvoklī Nr. 3 pirms 10 gadiem, ir ietekmējusi Ēkas drošību. Un to tiesa lietā ir izvērtējusi, nonākot pie konkrētiem secinājumiem, tāpēc tiesa nav sniegusi detalizētu novērtējumu katram administratīvā procesa dalībnieka norādītajam argumentam, bet gan tikai tiem, kurus tiesa uzskata par nozīmīgiem šī strīda izšķiršanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-291. pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt SIA /Nosaukums A/ pieteikumu par /vieta/ būvvaldes vadītāja 2024. gada 15. marta lēmuma Nr./numurs A/ „Par bīstamības novēršanu un paziņojuma par būvniecību atcelšanu (/adrese A/)" atcelšanu, /vieta/valstspilsētas pašvaldības izpilddirektora vietnieka būvniecības jautājumos 2024. gada 1. jūlija lēmuma Nr. /numurs B/„Par Būvvaldes 2024. gada 30. aprīļa atbildi Nr. /numurs C/" atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu /vieta/ būvvaldei konstatēt dzīvoklī Nr. 3 /adrese B/, veiktu patvaļīgu būvniecību un uzdot dzīvokļa Nr. 3 īpašniekam novērst patvaļīgās būvniecības sekas, atjaunojot grīdu iepriekšējā stāvoklī.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2025. gada 24. februārī.

Tiesnese K. Brokane